

PENSUM

BARNEHAGELÆRERUTDANNING

NATUR- OG FRILUFTSPROFIL

2. STUDIEÅR

2015-2016

Felles pensum for alle studieår:

FN's barnekonvensjon om barns rettigheter (2003). Lastes ned fra <http://www.fn.no/Bibliotek/Avtaler/Menneskerettigheter/FNs-konvensjon-om-barnets-rettigheter-Barnekonvensjonen>

Lov om barnehager (barnehageloven). Lov av 17. juni 2005, nr. 64. (2011). Oslo: Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra <http://www.lovdatab.no>

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. (2011). Oslo: Kunnskapsdepartementet . Lastes ned fra <http://www.udir.no/Barnehage/Rammeplan/>

Felles pensum for alle kunnskapsområder i 2. studieår (SRLE, STM og NHB2):

Bjørn, I. & Juuso, R. (2006). *Temahefte om samisk kultur i barnehagen*. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra <http://www.udir.no/Barnehage/Stotterressurser/Sprak/Temahefte-om-samisk-kultur-i-barnehagen/>

Friis, P. (2006). *Temahefte om menn i barnehagen, om å rekruttere og beholde menn i barnehagen*. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/veiledninger_brosjyrer/2008/temahefter---rammeplan-for-barnehagen.html?id=498148

Gjervan, M. (Red.). (2006). *Temahefte om språklig og kulturelt mangfold*. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra http://www.udir.no/Upload/barnehage/Pedagogikk/Temahefter/temahefte_om_spraklig_og_kulturelt_mangfold.pdf?epslanguage=no (50 s.)

Høigård, A., Mjør, I & Hoel, T. (2009). *Temahefte om språkmiljø og språkstimulering i barnehagen*. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra http://www.udir.no/Upload/barnehage/Pedagogikk/Temahefter/Temahefte%20om_sprak_miljo_og_sprakstimulering_i_barnehagen_bokmal_web.pdf?epslanguage=no (70 s.)

Kunnskapsdepartementet, (2008). *Fra eldst til yngst. Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole. Veileder*. Lastes ned fra <http://www.udir.no/Barnehage/Stotterressurser/Overganger/Fra-eldst-til-yngst---samarbeid-og-sammenheng-mellom-barnehage-og-skole/>

Lysklett, O.B. (m.fl.)(2006). *Temahefte om natur og miljø*. Oslo: Kunnskapsdepartementet http://www.udir.no/Upload/barnehage/Pedagogikk/Temahefter/temahefte_om_natur_og_miljo.pdf?epslanguage=no (47 s.)

Mørland, B. (Red.). (2008). *Temahefte om barn med nedsatt funksjonsevne i barnehagen*. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra http://www.udir.no/Upload/barnehage/Pedagogikk/Temahefter/om_barn_med_nedsatt_funksjonsevne_i_barnehagen.pdf?epslanguage=no (55 s.)

Reikerås, E. (2008). *Temahefte om antall, rom og form*. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra http://www.udir.no/Upload/barnehage/Pedagogikk/Temahefter/Temahefte_om_antall_rom_og_form.pdf?epslanguage=no (59 s.)

Rossholt, N. (2006). *Temahefte om likestilling i det pedagogiske arbeidet i barnehagen*. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra http://www.udir.no/Upload/barnehage/Pedagogikk/Temahefter/temahefte_om_likestilling_i_det_pedagogiske_arbeidet_i_barnehagen.pdf?epslanguage=no (43 s.)

Sametinget i Norge (2011). *Veileder for barnehager med samiske barn*. Alta: Sametinget (i samarbeid med Kunnskapsdepartementet). (48 s.). Lastes ned fra <http://www.sametinget.no/Opplaering/Barnehager>

BNSRL2030 Samfunn, religion, livssyn og etikk

Birkeland, Å. & Carson, N. (2004). *Veiledning for førskolelærere*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Hele boka (165s)

Gjervan, M., Andersen, C. E. & Bleka, M. (2006). *Se mangfold! Perspektiver på flerkulturelt arbeid i barnehagen*. Oslo: Cappelen akademisk forlag. Hele boka (153s)

Eidhamar, L. G. & Leer-Salvesen, P. (2014). *Nesten som deg sjølv*. Oslo: Cappelen Damm akademisk kap 5 (20 s)

Emilsen, Kari (red.) (2015). *Likestilling og likeverd i barnehagen*. Bergen: Fagbokforlaget Kapittel: 4 , 7 og 8 (39 s)

Glaser, V., Moen, K. H., Mørreaunet, S. & Søbstad, F. (red) (2011). *Barnehagens grunnsteiner, formålet med barnehagen*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap 9, 12, 14, 17, 21. (47s)

Glaser, V., Størksen, I. & Drugli, M.B. (2014). *Utvikling, lek og læring i barnehagen- forskning og praksis*. Bergen: Fagbokforlaget Kap 12-15, 17, 18, 27 (80s)

Lysø, I, H. (2013). *Praksisfellesskap*. I R. Karlsdottir, I. H. Lysø (red.) *Læring, utvikling, læringsmiljø*. Trondheim: Akademika forlag (s:347-363) (16s)

Olsholt, Ø., Lahaise, M. & Schjelderup, A. (2008). *Filosofiske samtaler i barnehagen*. Oslo: Kommuneforlaget. (s 13 – 81, s 131 - 141, (Ca. 90 s.)

Redd Barna (2010). *Barnerettigheter – ideer til metodiske opplegg i barnehage og småskole*. (30 s)

Pollan, B (2007). *Samisk religion*, I. S. Gilhus & L. Mikaelsson(red.) *Verdens levende religioner* Oslo: Pax (10 s)

Ruud, E. B. (2010). *Jeg vil også være med. Lekens betydning for barns trivsel og sosiale læring i barnehagen*. Oslo: Cappelen Akademisk. (s.55-101) (46 s.).

Skogen, E. (red.) (2013). *Å være leder i barnehagen*. Bergen: Fagbokforlaget. (Følgende kapitler:)

Skogen, E., *Ledelse i barnehagen*. Kap. 1. (19 s.)

Haugen, R. & Skogen, E., *Holdninger og kommunikasjon*. Kap. 4. (11 s.)

Lundestad, M., *Konflikter i personalgrupper i barnehagen*. Kap. 6. (28 s.)

Spernes, K. & Hetlem, M. (2013). *Den flerkulturelle barnehagen i bevegelse*. Oslo: Gyldendal akademiske forlag. Kap 1-3 (80 s)

Sagberg, S (2012). *Religioner, verdier og danning* Bergen: Fagbokforlaget (140 s)

Sæther, M. & Hagen, T. L. (red.) (2014). *Kreativ ute – barnehagepedagogikk med uterommet som læringsarena*. Bergen: Fagbokforlaget Kap 5, 10 (28s)

Sødal, H. K. (2013). *Kristen tro og tradisjon i barnehagen*, Oslo: Cappelen Damm akademisk. Kap 1-6 (160s)

Thoresen, I.T., Winje, G. (2013). *Religioner, mangfold og etikk i barnehagen* Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap 9,10,11,15,17,18,19 (96 s)

Tholin, K. R. (2015). *Profesjonsetikk for barnehagelærere* Bergen: Fagbokforlaget Kap 3,5,6 (50 s)

Utdelte artikler og digitale kompendier kommer i tillegg

BNSTM2040 Språk, tekst og matematikk

Devold, E. H. (2010). *En, to – støvel og sko. Matematikk og de minste barna i barnehagen*. Oslo: Aschehoug. (80 s).

Devold, E. H. (2008). *Fem, seks – det kommer en heks. Praktisk matematikk i barnehagen*. Oslo: Aschehoug. (64 s).

Glaser, V., Moen, K. H., Mørreaunet, S. & Søbstad, F. (red) (2011). *Barnehagens grunnsteiner, formålet med barnehagen*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 2,5,6, 18,22 (53s)

Glaser, V., Størksen, I. & Drugli, M. B. (2014). *Utvikling, lek og læring i barnehagen- forskning og praksis*. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 16,24,25,26 (57s)

Husby, O. & Kibsgaard, S. (2009). *Norsk som andrespråk. Barnehage og barnetrinn*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 3,4,6 (49s)

Høigård, A. (2013). *Barns språkutvikling. Muntlig og skriftlig*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 3-11 (225s)

Kibsgaard, S. (red.) (2008). *GLSM i barnehagen*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap 1,3,4,10,14 (68s)

Kunnskapsdepartementet (2008). *Fra eldst til yngst: samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole*. Oslo: Kunnskapsdepartementet

(<https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/barnehager/veileder/f-4248-fra-eldst-til-yngst.pdf>) (22s)

Kunnskapsdepartementet (2006). *Temaheftet om Antall, rom og form*.

Nordin-Hultman, E. (2004). *Pedagogiske miljøer og barns subjektskaping* Oslo: Pedagogisk forum. Kap. 1,2,7-9, (71 s)

Semundseth, M. & Hopperstad, M. (2013). *Barn lager tekster. Barns tidlige tekstproduksjon og skrivning i barnehage og hjem*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk (150 s)

Ulleberg, H. P. (2013). Skolegården som læringsmiljø. I Karlsdottir, R., Lysø, I. H. (red) *Læring, utvikling, læringsmiljø*. Trondheim: Akademika forlag (s:307-323) (16s)

Åberg, A. & Taguchi, H. L. (2006). *Lyttende pedagogikk – etikk og demokrati i pedagogisk arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap 2,3,5-7, (71s).

Thiel, O. & Nakken, A. N. (2014). *Matematikkens kjerne*. Fagbokforlaget. Bergen (303 s).

Utdelte artikler og digitale kompendier kommer i tillegg

BNNHB2030 Natur, helse og bevegelse 2

Arnesen, S. A., Gulbrandsen, K., Gundersen, A. H. & Hovden, L. (2010). *Bevegelsesglede i barnehagen. Begeistringssmitte og tilrettelegging*. Oslo: Kommuneforlaget. (201 s)

Bagøien, T. E. & Storli, R. (2013). *Lag en naturlekeplass -i barnehage og skole*. Oslo, Gyldendal akademisk. Hele boka (100 s)

Bakke, H. H. K. (2013). *Natur 2 – Barn utforsker naturfenomener*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (107 s)

Dervo, B. K. (red), Skår, M., Köler, B., Øian, H., Vistad, O. I., Andersen, O. & Gundersen, V. (2014). *Friluftsliv i Norge anno 2014-status og utfordringer*. NINA Rapport 1073.
<http://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/rapport/2014/1073.pdf> (106 s)

Krogstad, A., Hansen, G.K., Høyland, K. & Moser, T. (Red.) (2012). *Rom for barnehage. Flerfaglige perspektiver på barnehagens fysiske miljø*. Oslo: Fagbokforlaget. Kap. 7 og 10 (38 s)

Kunnskapsdepartementet (2006). *Temahefte om natur og miljø*. Oslo: Kunnskapsdepartementet
http://www.regjeringen.no/upload/kilde/kd/red/2006/0107/ddd/pdfv/290161-temahefte_om_natur_og_miljo.pdf (47 s)

Langholm, G. (red), Hilmo, I., Holter, K., Lea, A. & Synnes, K. (2011). *Forskerfrøboka. Barn og natur*. Oslo: Fagbokforlaget. Kap. 5 (63 s)

Langholm, G. & Tuset, E. H. (2013). *Matglede i barnehagen*. Bergen: Fagbokforlaget. Hele boka med unntak av Kap 8. (126 s)

Lundhaug, T. & Neegaard, H. R. (2013) *Friluftsliv og uteliv i barnehagen*. Oslo: Cappelen Damm Akademiske. Hele boka.(170 s)

- Lundheim, R. (2013) *Helse – Forebyggende helsearbeid i barnehagen*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Hele boka (107 s)
- Mjaavatn, P.E. & Fjørtoft, I. (2008). *Barn og fysisk aktivitet – med hovedvekt på aldersgruppa 0-16 år*. Bufetat.
<http://www.bufetat.no/Documents/Bufetat.no/Program%20for%20foreldrerettleiing/Temahefte/Barn%20og%20fysisk%20aktivitet.pdf> (29 s)
- Newth, E. & Brekke, P. (2009). *Den store boken om astronomi*. Oslo: Gyldendal (256 s)
- Nordahl, A. (2009). *Læring gjennom mestring: skoggruppetoden*. Oslo: Sebu forlag. (188 s)
- Sandseter, E. B. H., Hagen, T. L. & Moser, T. (Red.) (2013). *Kroppslighet i barnehagen. Pedagogisk arbeid med kropp, bevegelse og helse*. (2. utg.) Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 3, 5, 7, 10, 12, 14, 15, 16, 22, 23, 24, 25 (192 s)
- Sosial- og helsedirektoratet. (2007). *Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen*.
<https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/431/Retningslinjer-for-mat-og-maltider-i-barnehagen-IS-1484.pdf> (16 s)

Utdelte artikler og digitale kompendier kommer i tillegg